

Mae Aukor Forest Plantation Management Summary

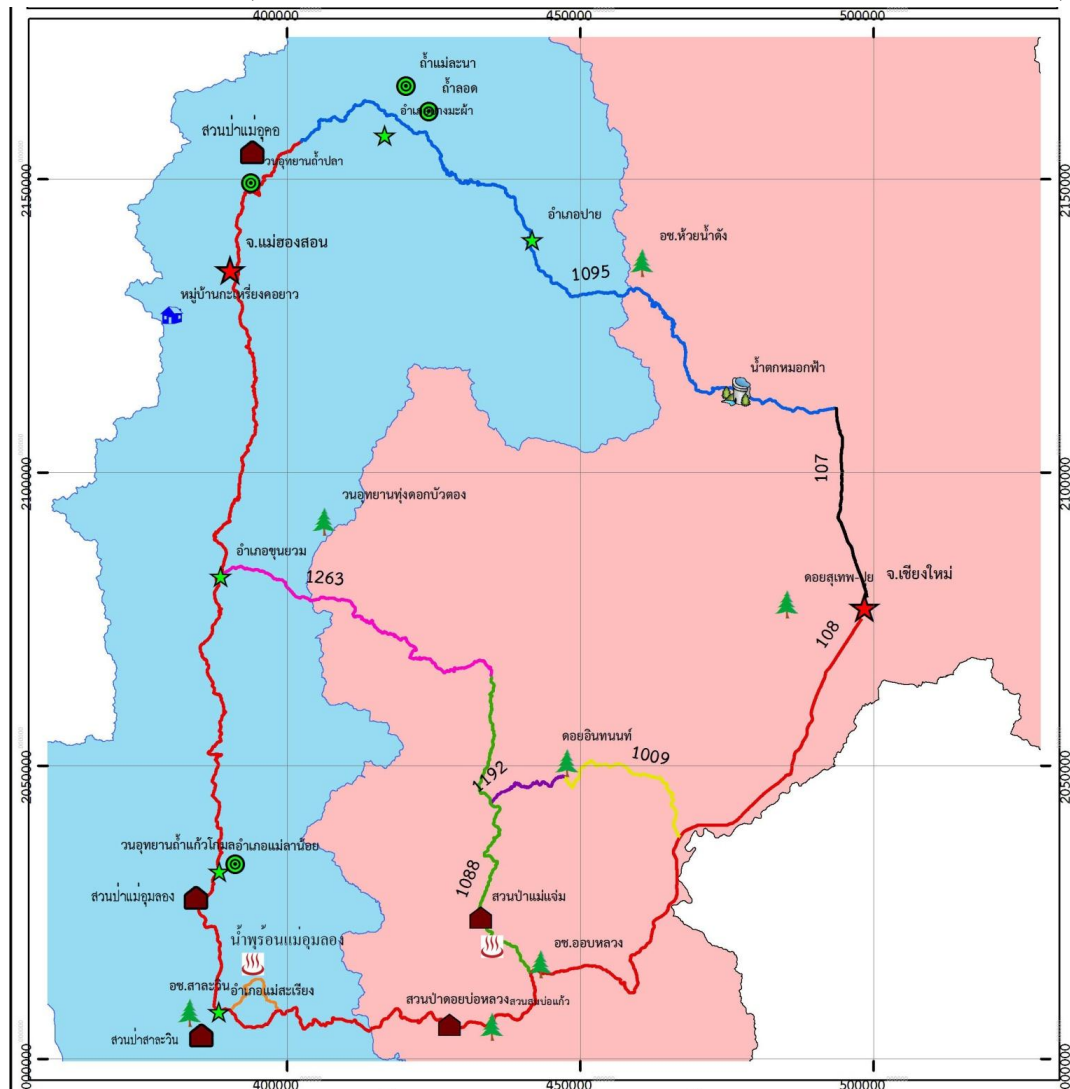
บทสรุปการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน สวนป่าแม่อุคอ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

สวนป่าอุคอ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตเชียงใหม่

สวนป่าอุคอ เป็นสวนป่าโครงการที่ 4 สังกัดองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตเชียงใหม่ ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ปายฝั่งขวาตอนล่าง หมู่ที่ 4 ตำบล ห้วยผา อำเภอ เมือง จังหวัด แม่ฮ่องสอน 58000

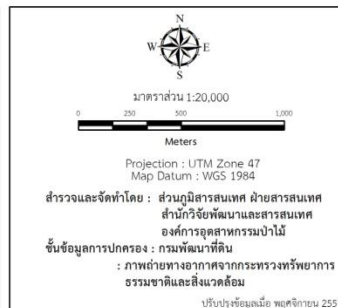
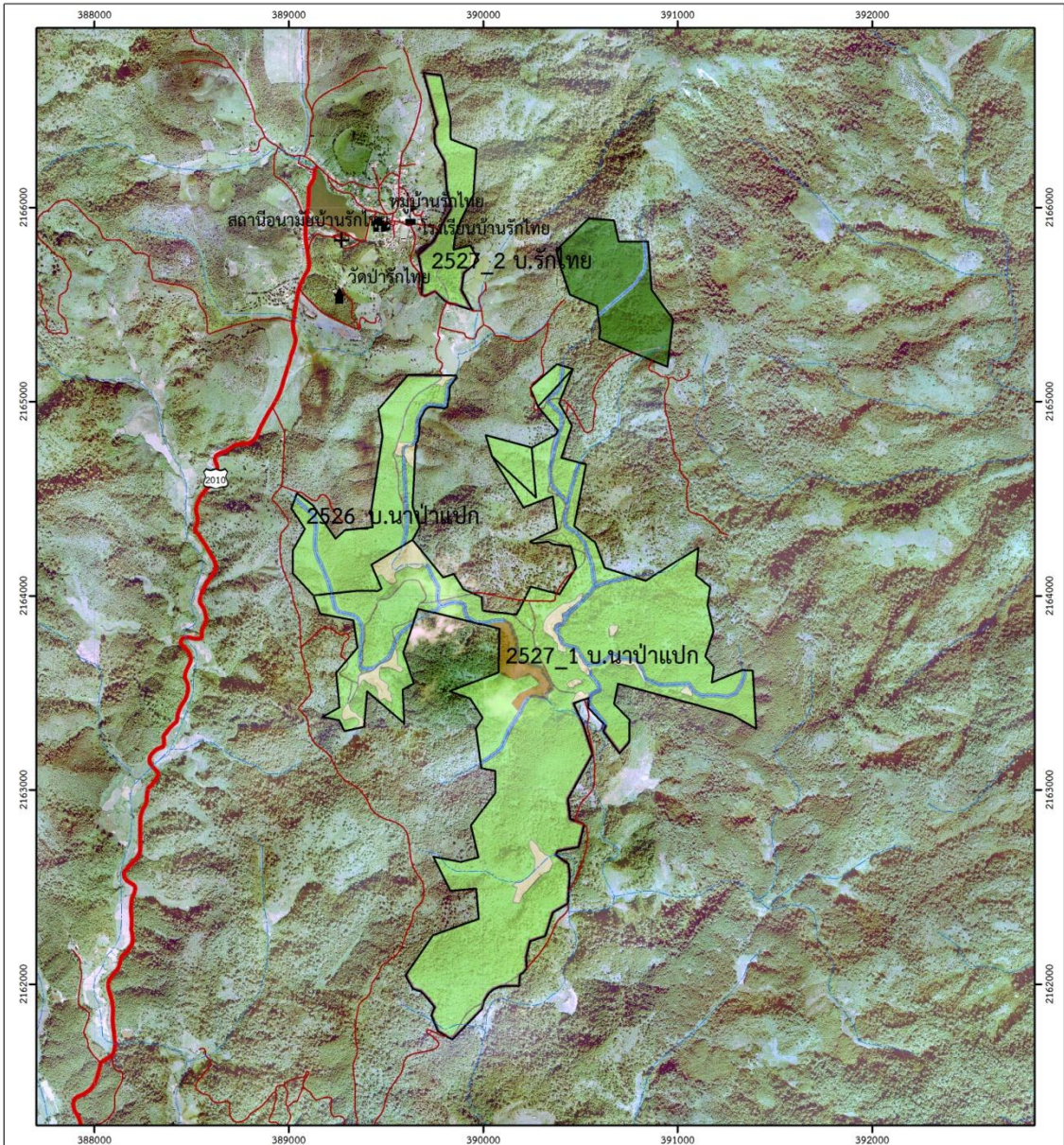
ระยะทางจากสวนป่าถึงจังหวัด 32 ก.ม. ถึงองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตเชียงใหม่ 235 ก.ม. และถึงองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคเหนือบน 335 ก.ม. ตำแหน่งที่ตั้งสำนักงานอยู่ในพิกัด Latitude (เส้นรุ้ง) 18 องศา 12 ลิปดา Longitude (เส้นแวง) 98 องศา 0 ลิปดาพิกัดจากการใช้เครื่องหาพิกัดจากดาวเทียม GPS N 2160331 E 395231 ที่ตั้งสำนักงานอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 500 เมตร

สภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงชัน ลักษณะดินร่วนปนทราย แบ่งเป็นไม้สัก 785.968 ไร่ ไม้สนผสมยูคาลิปตัส 1,430.914 ไร่ พื้นที่ไม้ให้ผลผลิต รวมพื้นที่ทั้งหมด 3,200.58 ไร่ แปลงปี 2526 พื้นที่ 252.832 ไร่ แปลงปี 2527 พื้นที่ 2,947.748 ไร่

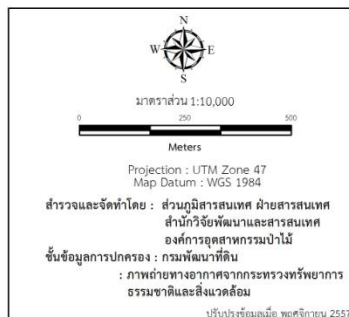
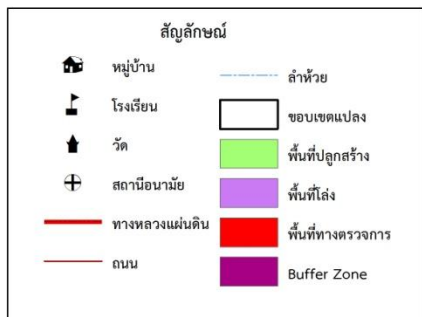
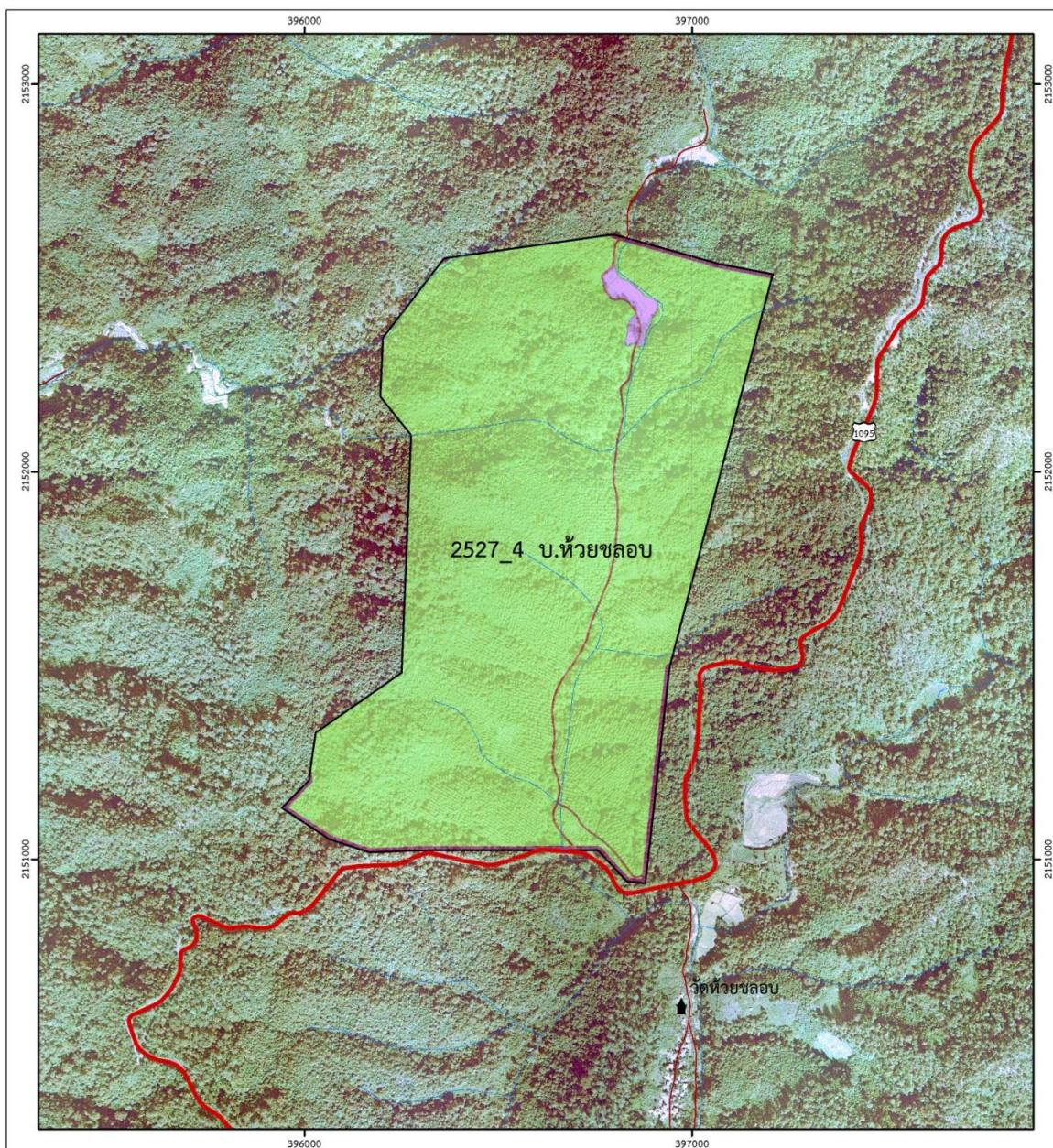

แผนที่แสดงการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดิน สวนป่าอุคอ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

แผนที่แสดงการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดิน ของสวนป่าแม่อุคอ (แปลงบ้านนาป่าแบก) จังหวัดแม่ฮ่องสอน
พัฒนาจัดทำโดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ตามระบบประเมินผลการดำเนินงานฯ ปี 2557

แผนที่แสดงการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดิน ของสวนป่าแม่อุค (แปลงบ้านห้วยชลอบ) จังหวัดแม่ฮ่องสอน
พัฒนาจัดทำโดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ตามระบบประเมินผลการดำเนินงานฯ ปี 2557

หมู่บ้าน
 โรงเรียน
 วัด
 สถานีอนามัย
 ทางหลวงแผ่นดิน
 ถนน
 ขอบเขตแปลง
 พื้นที่ปลูกข้าว
 พื้นที่สำนักงาน
 พื้นที่แปลงทดลอง
 Buffer Zone
 Stream Bank
 ลำห้วย

สำรวจและจัดทำโดย : ส่วนภูมิสารสนเทศ ฝ่ายสารสนเทศ
สำนักวิจัยพัฒนาและสารสนเทศ
องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
ชั้นข้อมูลการปกครอง : กรมพัฒนาที่ดิน
ภาพถ่ายทางอากาศจากกระทรวงทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปรับปรุงข้อมูลเมื่อ พฤศจิกายน 255

ระบบการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน (Sustainable Forest Plantation Management System)

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) เป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีนโยบาย มุ่งเน้นให้สวนป่าในสังกัดมุ่งปฏิบัติการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน เพื่อก้าวสู่ระบบการจัดการสวนป่าที่เป็นสากลโดยการปลูกสร้าง สวนป่า ค้ำครองรักษาบูรณะป่าไม้เพื่อประโยชน์แก่การป่าไม้ โดยได้กำหนดพันธกิจด้านธุรกิจ ประกอบด้วย การพัฒนาที่ดินสวนป่า โดยอนุรักษ์และพัฒนาให้เป็นสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เป็นรากฐานการผลิตไม้และบริการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจสู่ ภาคเอกชน ชุมชนท้องถิ่นอย่างครบวงจร เพื่อตอบสนองความต้องการใช้ไม้ของประเทศอย่างพอเพียงและยั่งยืน ส่งเสริมและ สนับสนุนธุรกิจอุตสาหกรรมไม้ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและธุรกิจบริการที่มีป่าไม้เป็นพื้นฐานให้ประชาชนได้รับบริการที่ได้มาตรฐาน มี การจัดการด้านการตลาดอย่างครบวงจร พัฒนาระบบและสร้างกลไกการตลาดไม้เศรษฐกิจอย่างเป็นธรรม เพื่อให้การปลูกไม้ เศรษฐกิจได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าและยั่งยืน อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมและพัฒนาสังคม ชุมชนท้องถิ่นโดยใช้สวนป่าเป็นฐานในการ ดำเนินงานช่วยเหลือสร้างงานสร้างอาชีพให้แก่เกษตรกรรอบเขตสวนป่าตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง อนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยประชาชนมีส่วนร่วม

การจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนประกอบด้วยความยั่งยืน 3 ประการ

- ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม
- ความยั่งยืนด้านสังคม
- ความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ

วัตถุประสงค์ในการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน

- รักษาสภาพสิ่งแวดล้อมในสวนป่า
- ส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่อนุรักษ์ของสวนป่า
- ฟื้นฟูสภาพธรรมชาติในสวนป่า
- อนุรักษ์แหล่งที่อยู่อาศัยของพืช และสัตว์หายากที่ถูกคุกคามและใกล้สูญพันธุ์
- ส่งเสริมสถานภาพด้านสังคม คุณภาพชีวิตที่ดีของชุมชน ท้องถิ่น
- สนับสนุนประสิทธิภาพของการใช้ประโยชน์สูงสุดของผลผลิตไม้จากสวนป่า

โครงสร้างการบริหารงานสวนป่าแม่อุคอ

นายอติเทพ พุทธพงศ์
รักษาการหัวหน้างานสวนป่า
แม่อุคอ

นายวิเชียร งามบ้าน
พนักงาน (ระดับ 4)

นายอนัน โปหล่อ
พนักงานปฏิบัติการ (ชั้น 5)

นายอุทัย เตจาบูรณ์
พนักงานปฏิบัติการ สัญญาจ้าง

การดำเนินงานการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนของงานสวนป่าอุคอ

1. ด้านเศรษฐกิจ

- พื้นที่ให้ผลผลิตทั้งหมด 785.97 ไร่
- ความเพิ่มพูนเฉลี่ย (AYI) 0.13 ลบ.ม./ไร่/ปี
- ความเพิ่มพูนทั้งปีของสวนป่าฯ 102.176 ลบ.ม./ไร่/ปี

* ข้อมูลดังกล่าว ได้จากการสำรวจปริมาณกำลังผลิตของสวนป่าอุคอ ประจำปี 2557

การทำไม้ประจำปี 2559

- ไม่มีแผนทำไม้ปี 2559

รวมทั้งหมด - ลบ.ม.

* การทำไม้ของสวนป่าแม่อุคอไม่เกินปริมาณความเพิ่มพูนทั้งปี เพื่อให้เกิดการฟื้นตัวของป่า

แผนการทำไม้ของงานสวนป่าอุคอ

ปีดำเนินการ	แปลงปี	เนื้อที่ (ไร่)	ปริมาตร (ลบ.ม.)	วิธีการตัด	หมายเหตุ
2559	-	-	-		ไม่มีแผนทำไม้
2560	2527	200	300	Thinning 1	สวนป่าอุคอ
2561	-	-	-		ไม่มีแผนทำไม้
2562	-	-	-		ไม่มีแผนทำไม้

การปลูกสร้างสวนป่า ประจำปี 2559

- สวนป่าดำเนินการบำรุงดูแลสวนป่าไม้สัก การป้องกันไฟและตรวจตราป้องกันการลักลอบขโมยไม้ในพื้นที่สวนป่าอุคอ

2. ด้านสิ่งแวดล้อม

สวนป่าฯ ได้กำหนดพื้นที่อนุรักษ์รวมกันทั้งสิ้น 177.78 ไร่ คิดเป็น 5.55 % ของเนื้อที่สวนป่าทั้งหมด (3,200.58 ไร่) โดยแบ่งพื้นที่อนุรักษ์ ออกเป็นแต่ละประเภท ดังนี้

1. พื้นที่สองฝั่งลำห้วย (Stream Bank)
2. พื้นที่แนวกันชน (Buffer Zone)
3. พื้นที่ป่ากึ่งธรรมชาติ

ผลการตรวจสอบสถานภาพ (Status) ของพรรณพืชที่สำรวจพบไม่พบชนิดพรรณพืช และสัตว์ป่าที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มสถานภาพที่ถูกคุกคาม (threatened status) ตามการจัดของ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ONEP, 2006) และ IUCN (2010)

การสำรวจผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม(SITE INSPECTION) ก่อนการปฏิบัติงานด้านต่างๆ

การสำรวจผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม หรือ Site Inspection นั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความเสี่ยง แนวโน้ม และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมบริเวณพื้นที่ ที่มีการปฏิบัติงานของสวนป่า เช่น การปฏิบัติงานด้านการทำไม้ การปฏิบัติงานด้านการปลูกสร้างสวนป่า และการสร้างถนนป่าไม้ ซึ่งงานสวนป่าแม่อุคอจะดำเนินการสำรวจSite Inspection ทั้งก่อนและหลังการปฏิบัติงาน เพื่อหาแนวทางการปฏิบัติงาน ป้องกันและตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

จากการสำรวจพื้นที่ด้วยเครื่องมือแบบการสำรวจ Site Inspection ในการดำเนินงานด้านการทำไม้ ปลูกสร้างสวนป่า และสร้างถนนป่าไม้ สรุปว่าไม่พบพืชพรรณ และสัตว์ที่หายาก ใกล้สูญพันธุ์ รวมทั้งพื้นที่ HCV บริเวณพื้นที่แปลงทำไม้และแปลงปลูกสร้างสวนป่า สวนป่าแม่ลิได้กำหนดแนวทางการจัดการเพื่อป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งชี้แจงให้ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ปฏิบัติตามแนวทาง ดังนี้

1. กำหนดแนวกันชน (Buffer Zone) หรือไม้ใกล้ทางตรวจการ
2. ละเว้นการทำไม้บริเวณพื้นที่สองฝั่งลำห้วย (Stream Bank)
3. สร้างฝายดักตะกอน และชะลอความชุ่มชื้น บริเวณลำห้วยที่อยู่ในพื้นที่ทำไม้ รวมทั้งบริเวณใกล้พื้นที่ทำไม้
4. ปลูกหญ้าแฝกบริเวณที่เสี่ยงต่อการพังทลายของดิน
5. งดเว้นการตัดถนนป่าไม้ใหม่ รวมทั้งระมัดระวังเมื่อจำเป็นต้องสร้างถนนป่าไม้

3.ด้านสังคม

สวนป่าอุคอ มีหมู่บ้าน/ชุมชนรอบๆสวนป่า ที่มีส่วนได้-ส่วนเสีย จากการปลูกสร้างสวนป่า จำนวน 6 หมู่บ้าน ที่ตั้งที่ตำบลห้วยผา และตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวนราษฎร 400 ครอบครัว หรือ ประมาณ 1,200 คน

การบริหารจัดการด้านสังคมของสวนป่าตามแนวทางของการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน ของสวนป่าอุคอ

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อให้ชุมชนและสังคมรอบสวนป่ามีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมของงานสวนป่าแม่อุคอ
- 1.2 เพื่อค้นหาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสวนป่า
- 1.3 เปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสวนป่า
- 1.4 สามารถจัดการป่าไม้ให้เป็นไปในทิศทางที่ให้ความสำคัญต่อชุมชนท้องถิ่น
- 1.5 ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างชุมชนท้องถิ่นกับทางสวนป่า
- 1.6 ส่งเสริมให้ทางชุมชนที่ทำงานกับสวนป่ามีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2.เป้าหมาย

- 2.1 ชุมชนรอบนอกสวนป่ามีความสัมพันธ์ที่ดีต่องานสวนป่า
- 2.2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับทางสวนป่า มีความรู้ความเข้าใจในด้านการดำเนินงานของสวนป่า
- 2.3 ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการป่าไม้
- 2.4 ชุมชนท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- 2.5 คนในชุมชนท้องถิ่นที่ทำงานกับสวนป่าได้รับสวัสดิการ สิทธิต่างๆที่พึงได้รับจากสวนป่ารวมถึงการพิจารณาค่าแรง และการจ้างงานต่างๆ

3.ตัวชี้วัด

- 3.1 คุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่น
- 3.2 สวัสดิการ สิทธิต่างๆที่ได้รับจากทางสวนป่า
- 3.3 ความรู้ความเข้าใจที่ทางชุมชนมีต่อทางสวนป่า
- 3.4 ความสัมพันธ์ของชุมชนกับงานสวนป่า
- 3.5 ความพึงพอใจของสังคม

ภาพการร่วมกิจกรรมทางสังคม กับชุมชนรอบพื้นที่สวนป่า

- เข้าร่วมจัดนิทรรศการ ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน และติดต่อประสานงานกับหน่วยงานใกล้เคียง

- เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ตามวันสำคัญ

- กิจกรรมดูแลสวนป่าแปลงเก่า และ กิจกรรมการทำแนวป้องกันไฟ

แผนการจัดการสวนป่า ระยะยาว 5 ปี

ลำดับ	รายละเอียด	2558	2559	2560	2561	2562
1.	ด้านเศรษฐกิจ - แผนการทำไม้(ลบ.ม.) - แผนการปลูกเสริมฯ (ไร่)	- -	- -	300 -	- -	- -
2.	ด้านสังคม - กรมธรรม์อุบัติเหตุ (ปีละ) - ตกลงกับชุมชน(ครั้ง) - มวลชนสัมพันธ์(ครั้ง) - การจ้างแรงงาน (%) - การอบรม (ครั้ง)	1 1 12 100 2	1 1 12 100 2	1 1 12 100 2	1 1 12 100 2	1 1 12 100 2
3.	ด้านสิ่งแวดล้อม - พื้นที่อนุรักษ์ (ไร่) - ต้นไม้อนุรักษ์ (ต้น) - สถานีวัดการพังทลายของดิน(ครั้ง) - Site Inspection(ครั้ง/ปี/กิจกรรม)	177.78 10 3 -	177.78 10 3 -	177.78 10 3 2	177.78 10 3 -	177.78 10 3 -

ผลการดำเนินงานของสวนป่า ปีที่ผ่านมา

สวนป่าอุค มีการดำเนินงานได้ตามแผนการจัดการที่ได้กำหนดไว้ ทุกประการ ทำให้มีความยั่งยืน และสรุปผลการดำเนินงานในปี 2558 ได้ ดังนี้

1.ด้านเศรษฐกิจ สวนป่าแม่อุคไม่มีแผนทำไม้ในปี 2558

2.ด้านสิ่งแวดล้อม สวนป่าอุค ดำเนินการจัดทำกิจกรรมตามแผนการจัดการ ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ดังนี้ กิจกรรมสร้างฝายชะลอน้ำ การป้องกันไฟป่า การปลูกไม้ป่า ไม้ผลเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่สวนป่า และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในการตรวจตราป้องกันรักษาพื้นที่สวนป่า จำนวน 3,200.58 ไร่ เป็นต้น

3.ด้านสังคม สวนป่าอุค ได้มีกิจกรรมที่ บริการด้านสังคม เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมของท้องถิ่น และหน่วยงานต่างๆในท้องถิ่น การทำประกันชีวิตกลุ่ม เป็นต้น การจ่ายเป็นค่าจ้างแรงงานชุมชนรอบสวนป่าให้มีงานและมีรายได้ โดยสรุปค่าใช้จ่าย เป็นเงินประมาณ 765,540.58 บาท ในการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนทั้ง 3 ด้าน โดยสรุปประสบความสำเร็จ และยั่งยืน ตามที่ได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ทุกประการ

วิสัยทัศน์ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
“เป็นผู้นำการจัดการสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมไม้สู่สากล”

ติดต่อ : สำนักงานสวนป่าอุคอ หมู่ 4 ต.ห้วยผา อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000

E-mail : ati_kang@hotmail.com

โทร. 093-179-3558 (นายอติเทพ พุทธิพงศ์) รักษาการฯ หัวหน้างานสวนป่าอุคอ